

••••• Komşu : Fiziki olarak birbirine yakın veya bitişik yerlerde yaşayanlara denir. Kimler Komşu Sayılır; Hz. Ali'den gelen bir rivayete göre; birbirlerinin sesini duyacak kadar yakın olan kimseler komşu sayılır. Hz. Aişe meseleye daha geniş bakmış ve evin her cephesinden kırkar hanenin komşuluk hakkı bulunduğunu söylemiştir. (riyaz-ı-salihin) Allah'a ibadet edin. O'na hiçbir şeyi eş (ortak) tutmayın. Anaya - babaya, akrabaya, yetimlere yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolda kalmışa, sağ ellerinin malik olduğu kimselere (kâimelerimize) iyilik edin. Allah (c.c.) kendini beğenen ve daima bilmeyen kimseyi sevmez. (Nisa 36) Hz. Peygamber (s.a.v.)'in yaptığı bir sınıflamaya göre hakları yolumdan komşular olarak gruba ayrılır. 1 - Hakka sahip komşular: ••••• Bunlar hem akraba hemde mülksalman olanlardır. Bunların komşu, akraba ve mülksalman olmaktan doğan hakları eşit hakları vardır. 2 - İki hakka sahip komşular: ••••• Akraba dışındaki mülksalman komşular. Bunların komşu ve mülksalman olmaktan ileri gelen iki hakları vardır. 3 - Bir hakka sahip komşular: ••••• Akraba ve mülksalman olmayanlardır. Bunlar akraba olmayan ehl-i kitap (yahudi ve hristiyan) veya müşrik komşulardır. İyi Komşularla Beraber Olmak ••••• Hz. Ali (r.a.)'den rivayet edilmiştir; ••••• Rasûlullah (s.a.v.) bize komşudan diriler incindiği gibi ölümlerde incinir'se. Buyurdu. (Acluni, Keşf-İ-Hafa, 1/72) Ev almadan önce komşunuzu, yola çıkmadan önce arkadaşınızı araştırınız' diye buyurdu. (Acluni, Keşf-İ-Hafa, 1/78). Devamlı ikamet ettiğiniz yerdeki komşudan Allah'ın (c.c.) sığınınız. •••••; gâiblik anındaki komşu geçicidir. (Nesai, İstiaze, 44; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2/344) İyi komşu, uysal bir binek, geniş ev, kişinin saadetini sağlayan unsurlardan. (Ahmed b. Hanbel, Müsned, 3/407-408) Allah katında arkadaşların en hayırlısı, arkadaşı iyidir in en hayırlı olanıdır. Allah katında komşuların en hayırlısı da komşu iyidir in en hayırlı olanıdır. (Ahmed b. Hanbel, Tirmizi, Hakim (İbn Ömer'den) 250, -151) Komşu Hakkı ••••• Hz. Aişe'den rivayet edilen hadisi şerifte; ••••• Rasûlullah (s.a.v.) : cebrail bana komşuya iyilik etmeyi tavsiye edip durdu. Neredeyse komşuyu komşuya miras bırakacağım. •••••; (Buhari, Edeb 28; Müslim, Birr- 140-141 Tirmizi, Birr 28; İbn Mace, Edeb 4) Komşular Arasında Yardımlaşma ve Hediyeleşme ••••• Yanı başınızdaki komşusu arkadaşken tok olarak geceleyen kişi (olgun)'den değildir. (İbn Ebi Şeybe, Kitab-ı İman •••••) Ey ebu Zer! •••••; orba pişirdiğin zaman suyunu •••••; ok koy ve komşularını •••••; zet. (İbn Mace, Et's-ıme 58, Tirmizi Et's-ıme, Müslim Birr 142) Ey mülksalman kadınlar! Komşu hanımlar birbiri ile hediyeleşmeyi •••••; msemesin. Alıp verdikleri şey bir koyun parçası olsa bile. (Buhari Hibe 1, Tirmizi Vela 6) ••••• Hz. Aişe'den rivayet edildiğine göre şöyle dedi: •••••; - Ya Rasûlullah, iki komşum var. Hangisine hediye vereyim? diye sordum. •••••; - •••••; Kapısı sana daha yakın olana ver. Buyurdu. (Buhari

Şüphesiz, Hibe 16) Kudret ve iradesi ile yaşadığım Allah (c.c.)'a yemin ederim ki bir kul kendisi istediğini komşusu içinde ve yahut din kardeşi içinde istemedikçe hakkıyla iman etmiş olmaz. (Müslim, iman 72) Hiçbiriniz duvarına ağaç dikmek isteyen komşusuna engel olmasın. (Buhari Mezalim 20, Ebu Davud Akdiye 31) Allah'a ve ahiret için iman eden kimse komşusunu rahatsız etmesin. Allah'a ve ahiret için iman eden kimse misafirine ikram etsin. Allah'a ve ahiret için iman eden kimse ya faydalı söz söyleyin veya sussun. (Müslim İman 77) Marifetname'de Komşunun Komşularıyla Geçimini Edep ve Erkânı Kırdır Kişinin kendi evine bitişik olanlarla, karşısında bulunup da kapıları gözlerinden kırk eve kadar oturanlar, - zımmi (hristiyan)da olsalar- komşularıdır. Bunlara iyilik etmek ve gerçekten akrabalarmış gibi güzel davranmaktır. Komşunun ev halkına, költürünü, işlerini, onların namusunu korumaktır. Komşuya gelip gidene uzun uzun bakıp rahatsız etmemektir. Komşusu ağaç dikmek, kendi tok yatmamaktır. Komşuyu el ve dili ile incitmekten sakınmaktır. Komşusunun evine penceresinden duvarından izinsiz bakmamaktır. Komşularına azdan okunmalı; zımmi de olsa hediye vermektir. Kokusu duyulacak bir yemek pişirildiğinde bitişik komşuya ikram etmektir. Satın aldığı meyveden rastladığı komşusuna hediye etmektir. Komşuları borç isterse vermektir. Komşuları muhtaç kaldı ise ihtiyaçlarını gidermektir. Komşusunu bayramlarda ziyaret etmektir. Komşunun hayvanlarına taş atmamaktır. Komşunun çocuklarını, kendininkilere dövmek, vurma, pismo, vurmamaktır. 15. Komşuların izni olmadan, kendi binasını, onlarınkinden yüksek ve pencerelerini kapayacak şekilde yaptırmamaktır. 16. Komşularını, kendi taraflarından, duvara ağaç dikmekten menetmektir. 17. Komşularına, kendi oluklarının akıntısıyla veya yolunun toprak kazıntısı ve kar kirli suyuyla rahatsız etmemektir. 18. Komşuların sırlarını ve ayıplarını soruşturmamaktır. 19. Komşuların hallerini ve işlerini başkalarına söylememektir. 20. Komşularına yolda rastladıkça ilk selam vermek. 21. Komşularla konuşurken lütfi uzatmayıp, lüzumu kadar konuşmaktır. 22. Komşularından su, tuz ve ateş gibi zararlı maddeleri esirgemeyip vermektir. 23. Komşuların hediyesini, az da olsa kabul edip, ok bilmektir. 24. Komşuların ayıplarını örtmektir. 25. Komşularına dert ortağı olmaktır. 26. Komşularından izin almadan evini yabancıya satmamaktır. 27. Komşusu bir yerden dönmünce ziyaret etmektir. 28. Komşularını kederli gözlerinde teselli etmektir. 29. Komşuları tarafından davet olununca, kabul edip gitmektir. 30. Komşuları tarafından davet olununca, kabul edip gitmektir. 31. Komşusu bir şey isteyince memnuniyetle vermektir. 32. Komşusu bir kusur işleyince, af ederek, sevgi uyandırmaktır. 33. Komşuları hasta olunca ziyaret etmektir. 34. Komşulardan biri vefat edince, cenazesinde hazır bulunmaktır. 35. Komşuların yetimlerini himaye etmektir. 36. Komşularıyla buluşunca, güzelce selamlaşarak, tatlı söz söylemektir. 37. Komşuların kendisine nasıl davranmasını istiyorsa, onlara aynı şekilde muamele etmektir. 38. Başkalarından gelse tahammül edemeyeceği eziyete, komşusundan gelince tahammül etmektir. 39. Komşulardan kabalık edenlere aldırılmamaktır. 40. Komşulardan sert söyleyenlere, mülayim davranmaktır. İSLAMDA KUL HAKKI Küçük Hakkı : Bir Müslümanın diğer insanlara karşı yapması gereken görevlerini yapmaması veya onlara karşı yapmaması gereken bir fiili işlemi neticesinde hasıl olan hakka "kul hakkı" diyoruz.

Kul hakkı hususunda önemli bir nokta, zulmümden sakınınız.

Çünkü zulüm, kıyamet günü zulümat (karanlık, sıkıntı ve ızdırıp)tır." (Buhari, Mezalim, 8; Tirmizi, Birr, 83) "Kim bir Müslümana zarar verirse, Allah da ona zarar verir. Kim bir Müslümanı sıkıntı ve meşakkata sokarsa, Allah da ona sıkıntı, meşakkat ve ızdırıp verir." (Buhari, Ahkam, 9; Tirmizi, Birr, 27) Kulların Temel Hak ve Hukuku " Müslümanın Müslümanın kardeşidir. Ona zulmedemez, ona yardımı terk edemez, onu küccedil;ük görüp hakaret edemez... Her Müslümanın diğerlerine canı, malı ve namusu haramdır." (Buhari, İkra, 7; Müslim, Birr, 32) Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı; "Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir: 1-Selam verdiği selamını almak, 2-Hastalandığında ziyaret etmek, 3-Cenazesinde hazır bulunmak, 4-Davetine icabet etmek, 5-Aksırdığında "yerhamükellah-Allah sana merhamet etsin" demek." (Buhari, Cenaiz, 2; Müslim, Selam, 4, 5) Kul Hakkı ile Ahirete Giden İnsanın Durumu; "Kim bir başkasına zulmetmiş ise, başkasına âit bir hak üzerine geçmiş ise, bu hak dolayısıyla hak sahibiyle para ve pulun geçmediği kıyamet günü gelmeden, bu dünyada helâleşsin. Bunu ahirete bırakmasın. Eğer ahirete kalmışsa, şayet zulmedenin salih ameli varsa, yapmış olduğu haksızlık kadar sevabı hak sahibine verilir. Eğer haksızlık yapanın sevabı yoksa, haksızlık yaptığı kişinin günahından bir kısmı ona yüklenir." (Buhari, Mezalim, 10) "Rasûlüllah (s.a.s.) bir gün ashabına; "müflis kimdir biliyor musunuz?" dedi. Ashab: "Bize göre müflis, parası ve malı olmayandır" dediler . Bunun üzerine Rasûlüllah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Ümmetinden müflis şu kişidir: Namazı, orucu, zekatı yerine getirdiği halde birisine kötülük etmiş, diğerine iftirada bulunmuş, ötekinin haksız yere malını yemiş, bir başkasının kanını akıtmış ve birisini dövmüş olduğundan hesaba çekilir. Sevaplarından bir kısmı şu hak sahibine, bir kısmı bu hak sahibine dağıtılır. Eğer borcunu ödemedenden önce sevapları biterse, hak sahiplerinin günahları ona yüklenir. Sonra da cehenneme atılır. (İşte gerçek iflas etmiş kişi budur.)" (Müslim, Birr, 15) Her hak sonunda sahibini bulacaktır… “Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onun (karşılığını) görür. Kim de zerre miktarı kötülük işlemişse onun (karşılığını) görür.” (Zilzal 7-8) “Kıyamet gününde haklar mutlaka sahiplerine verilecektir. Hatta boynuzsuz koyun bile boynuzlu koyundan hakkını alacaktır.’’ (Müslim Birr 60) Peygamberimiz (s.a.v.) hayatının son günlerinde hastalığı esnasında mescitte minbere çıkarak “Ey insanlar! Belki yakında aranızdan ayrılacağım. Allah’n huzuruna kul hakkı ile gitmekten daha ağır bir şey yoktur. Kimin bende bir alacağı varsa işte malım gelsin alsın. Kime yanlılıkla veya kasten vurmuşsam işte sırtım gelsin vursun. Bu konuda asla çekinmeyin. Şunu bilin ki, içinizde bana en sevimli olan bende olan hakkını alan veya bana hakkını helal eden kişidir” (İbn Sa’d, Tabakat,2-255)buyurmuşlardır.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)